

LJUDSKI GLAS

POLITIČNI TEDNIK ZA SLOVENSKO LJUDSTVO.

Izhaja vsak četrtek in stane za vse leto 18 K, za pol leta 9 K, za četrt leta K 4:50 in na mesec K 1:50. Posamezna številka stane 50 vinarjev. Inserati po dogovoru.

Vse dopise in pošiljatve je frankirati in naslavljati na: „LJUDSKI GLAS“, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6, I. nadstr., Učiteljska tiskarna.

ZAUPNI SESTANEK

priređi

„Kmetško-delavska zveza“

v nedeljo, dne 29. februarja 1920 dopoldne in popoldne v hotelu „TIVOLI“ v Ljubljani.

DNEVNI RED:

1. Položaj kmetško-delavskega ljudstva;
2. Organizacija „Kmetško-delavske zveze“;
3. Volitev pripravljalnega odbora;
4. Naša organizacija in naš tisk;
5. Slučajnosti.

Ker bo vstop dovoljen le povabljenim, naj se vsi, ki se žele udeležiti tega važnega zborovanja, javijo gotovo do 15. februarja pismeno uredništvu „Ljudskega glasu“, da jim bo mogoče pravočasno dostaviti vabilo.

Iz vsake fare, iz vsake občine mora priti zaupnik na to velepomembno zborovanje, na katerem se bodo položili temelji veliki organizaciji kmetško-delavskega ljudstva.

Brez vlade.

Brez vlade smo! Žalostni voditelji se bolj žalostnih ostankov liberalne stranke, dr. Grega Žerjav je odstopil in nobenega do danes še ni, ki bi se vsedel na izpraznjeni stolček predsednika slovenske deželne vlade v Ljubljani.

Kdo pa je bil dr. Grega Žerjav? Mlad liberalni dohtar, a brez dvoma eden najzmožnejših ljudi, kar jih premore danes slovenska liberalna stranka. Imel je mnogo dobrih lastnosti, manjkalo mu je le ene,

to je vladati ni znal demokratično, kar je pa danes poglavitno.

Za bivše avstrijske mogotce, ki so paševali v vladni palači na Bleiweisovi cesti v Ljubljani je bilo proketo vseeno, ali so imeli kaj smisla za demokratizem ali ne, danes je pa drugače. Za seboj imamo pet let svetovnega klanja, za seboj imamo polom absolutističnih držav, imamo spodene kralje in cesarje, zato se le čudimo, kako se more še vedno najti mlad prebrisan in zmožen človek, ki je mislil,

da bo vladal kar sam brez ljudstva in proti ljudstvu.

Dr. Žerjav je mislil, da bo šlo, a pošteno se je opeknel, moral je pobrati šila in kopita ter jo popihati iz deželnovladne palače.

Vrgla ga je naša stranka, socialdemokratska. V Belgradu so se že sramovali paševanja enega samega človeka v Ljubljani, zato so pritiskali na vse načine, da se sestavi popolna deželna vlada v Ljubljani, socialisti smo pa izjavili, da ne maramo vstopiti v tako deželno vlado, kateri bo načeloval človek, ki je cele mesece vladal sam brez ljudstva in proti ljudstvu.

In brez socialistov pa danes ni mogoče več sestaviti deželne vlade. Taka je naša moč, taka je moč socialistične stranke v Sloveniji:

Kaj sedaj?

Samoposebi je umevno, da dolgo ne bomo mogli več ostati brez vlade, da bodo morali priti na krmilo novi možje, ki bodo vzeli v roke zavoženo deželno gospodarstvo v Ljubljani.

Bomo li socialisti med njimi?

Morda, gotovega še ni ničesar. To je vse odvisno od tega, če bodo nasprotna stranke pripravljene ugoditi našim upravičenim zahtevam in pogojem.

Pa naj bo kakor hoče, eno je gotovo, da se brez ljudstva in proti ljudstvu ne bo dale vladati v Sloveniji kar nič več.

To je, kar nas uči žalostno vladanje in še žalostnejši konec dr. Žerjava.

LISTEK.

V. PISANSKI:

Zemljiška knjiga.

A. Imovinski list.

Naša zemlja se deli, kot je bralcu že iz prvega razreda ljudske šole znano, iz 5 delov: Evrope, Azije, Afrike, Amerike in Avstralije. Vsi ti glavni deli se cepijo v večje in manjše države, te v dežele, okraje, občine in parcele. Parcela je najmanjša celota svetovnega prostora, tista ploskev, ki tvori, označena z gotovo številko, glaven del zemljiške knjige. Ker sem tu vzel celo zemljo v pretres, ne sme morda bralec misliti, da je razdelitev povsod jednaka. Mnogo naše zemlje je še nerazdeljene, neparcelirane. V takih krajih seveda zemljiška knjiga ne igra nobene vloge. Tudi sicer je zemljiška knjiga po različnih državah različno vodena. Celó v bivši Avstriji vodstvo zemljiške knjige ni bilo povsod jednako. V Sloveniji je pri vseh sodiščih oblika zemljiške knjige ista. Povsod

najdeš v prvem delu vložka parcele, v drugem lastnika in v tretjem bremena.

Imovinski list, kot je bilo že v prvem članku povedano, se cepi v dva dela. V prvega pridejo vpisane parcele, v drugega različne na prvi del se naslanjajoče spremembe (glej obrazec). Parcela, kot je bilo že uvodoma omenjeno, je najmanjši del katastralne občine. Imamo zemljiške in stavbene parcele. Zemljiške parcele so njive, travniki, gozdovi, pašniki, vinogradi, itd.; tudi nerodovit svet spada k zemljiškim parcelam. Stavbene parcele so pa hiše z dvoriščem, sploh prostori, kjer so napravljene stavbe trajne vrednosti. Vse te parcele so prenešene v zmanjšanem merilu (običajno 1:2880, t. j., če znaša v mapi dolžina 1 m (sto cm), znaša ta dolžina v naravi 2880 m) v mape. Te v mapi vrisane parcele so označene s tekočimi številkami. Običajno so zemljiške in stavbene parcele ločeno z arabskimi številkami zaznamovane. Če dobiš na pr. pri enem vložku dve parceli z isto parcelno označbo, je ena gotovo zemljiška in druga stavbena.

Mape in prvi del vložka morate tedaj soglašati. Zemljiške knjige in zemljiške

mape pa morajo soglašati z mapo in zaznamki zemljiškega katastra, katerega vodi evidenčni urad (evidenčni geometer).

Zemljiške parcele se dele zopet v dve vrsti: v parcele, ki so zasebna last in pa javne parcele (ceste, pota, vodovje, napajališče itd.) Za zemljiško knjigo pridejo do veljave le parcele, ki so zasebna last — bodisi da so last posameznika, kake družbe, društva ali kakih drugih javnih korporacij. Lastnik teh parcel sme z njimi svobodno razpolagati. Njivo na primer lahko opusti in naredi iz nje travnik, pašnik ali gozd, lahko gradi na njej poslopje, jo lahko komu podari, ali proda, ali zamenja. So le v gotovih slučajih omejitve.

Javna zemljišča, torej tiste parcele, ki ne tvorijo dela zemljiške knjige oziroma, za katere se ne odvarajo posebni vložki in so vpisane le v zaznamke javnih posestev, morajo nasprotno služiti le temu, čemur so namenjene ceste, cestam, pota, potam itd. Teh, brez dovoljenja politične oblasti, ne smemo prenašati ali sicer v kak drug namen uporabljati. Te parcele so za zemljiško knjigo toliko časa, dokler služijo javni koristi, brezpredmetne.

(Dalje sledi.)

Pol milijarde.

Pred kratkim se je vršil v Ljubljani kongres socialističnih združnih organizacij, ki je s številkami pokazal, kako ogromna je danes naša moč in kako ogromni so uspehi, ki so jih dosegli naši socialistični voditelji s svojim neumornim in nesebičnim delom.

Na prstih ene roke bi lahko seštel naše konsumne organizacije še pred enim letom, danes jih imamo — 29 v vseh večjih delavskih krajih po Sloveniji in še vedno prihajajo od vseh strani prošnje za nove konsume.

Naša gospodarska organizacija preskrbuje danes nad 160.000 oseb s potrebnim živežem in blagovni promet naših gospodarskih organizacij je znašal zadnjih 7 mesecev nad pol milijarde.

To so številke, tako ogromne, da se nismo upali nikdar niti sanjati o njih.

Ni čuda, da naši nasprotniki kar pihajo od jeze ter napenjajo vse moči, da bi čim najbolj oblatili one naše sodruge in voditelje, ki so z vztrajnim delom pripomogli našim sijajnim gospodarskim organizacijam do tako ogromnega razvoja. Kaj takega nasprotniki ne morejo pokazati.

Tu se vidi moč organizacije, moč združenega ljudstva.

Potrebno se nam zdi, da ob tej priliki povdarimo še eno. Iz teh števil se jasno vidi tudi vrednost dela in vrednost besed. Zadnje čase zahajajo namreč med delavstvo mladi dohtarji in drugi taki mladi, nezreli ljudje, ki so polni velikih besed ter begajo delavstvo z velikimi in lepimi besedami, obenem pa tako radi zabavljajo na stare, izkušene sodruge in voditelje. Vprašajte te mlade učenjake, kaj so ustvarili oni dosedaj za delavno ljudstvo. Oglejte prijatelji, vsa ta ogromna gospodarska organizacija je delo naših sodrugov A. Kristana, Prepeluha, Podlesnika, Uratnika, Čobala in drugih, ki so osiveli v boju za proletarske pravice in sedaj si upajo priti mladi frkolini, ki so se še včeraj sramovali socialističnega delavstva, ter zabavljajo na sodruge, ki imajo pokazati za seboj tako ogromno delo.

V velikih dejanjih se kažejo pravi prijatelji ljudstva, ne pa v velikih besedah.

V vladi.

Kakor znano, smo socialisti sodelovali skoro eno leto v skupni deželni vladi v Ljubljani. Najpreje je bil zastopnik socialistične stranke v njej sodr. Anton Kristan, ko se je pa nato pred dobrim letom preosnovala »Narodna vlada« v deželno vlado, smo dobili socialisti v njej dva zastopnika in sicer sodr. Ant. Kristana, ki je vodil poverjenišvo za javna dela in sodr. Albina Prepeluha, ki je vodil poverjenišvo za socialno skrb.

Ko je začel delovati v Belgradu državni zbor, se je sodr. Ant. Kristan mudil večinoma v Belgradu, zato je zastopal v ljubljanski deželni vladi našo stranko do malega sodr. Albin Prepeluh sam.

Skoro eno leto je sedel Albin Prepeluh v ljubljanski deželni vladi, zato bo prav gotovo zelo umestno, da nekoliko pregledamo, kaj je on med tem časom v vladi storil za stranko in za delavstvo.

To se nam zdi umestno in potrebno pregledati in premotriti zlasti še zato, ker baš zadnje mesece tako radi hodijo med delavstvo nekateri mladi dohtarji in drugi taki mlečezobi frkolini ter hujskajo delavstvo proti našim najbolj zaslužnim in delavnim sodrugom. Najzanimivejše je pa to, da so najglasnejši baš oni, katerim je sodr. Prepeluh kot poverjenik za socialno skrb preskrbel službe. In ti ljudje, ki sede danes na gorkem ter vsled svoje nezmožnosti ne izvršujejo svojih uradnih dolžnosti, vpijejo na ves glas ter zabavljajo na

naše izkušene in delavne sodruge. Zabavljajo proti vladi, sami se pa grejejo pri vladnih jaslilih in pridno zobljejo nezasluzene plače.

Torej kaj je delal sodr. A. Prepeluh v vladi? Brez vsakih olepšavanj bomo našli vse, kar je on med tem časom storil za našo stranko in za delavstvo in naše ljudstvo naj potem samo sodi, ali je bilo naše sodelovanje v vladi ljudstvu v korist ali ne.

I.

Po razsulu Avstrije so prenehale kmalu vse invalidne podpore z Dunaja. Bati se je bilo, da se zgodi tudi s slovenskimi invalidi to, kar se je zgodilo z drugimi po Jugoslaviji, da se namreč živ krst ne bo več brigal zanje in da bodo prisiljeni beračiti brez vsakih sredstev.

Tedaj so se naši zastopniki zavzeli v vladi z vsemi močmi za uboge invalide, da so dobivali še naprej invalidne podpore.

Pa to še ni vse. Na ljubljanski obrtni šoli je pridno delovala invalidna šola, kjer se je skušalo usposobiti invalide za pošteno delo. Poskrbelo se je dalje vse potrebno, da so invalidi dobivali še dalje brezplačno zdravljenje, proteze in tako dalje.

Kedo bi preštel vse stotisoče podpor, ki so jih dobili naši invalidi od »komisije za preskrbo vračajočih se vojakov« v Ljubljani, ki je delovala in še vedno deluje pod vodstvom poverjenišva za socialno skrb. Z brezplačnimi posojili je omogočila ta komisija stotinam naših invalidov, da so si zopet ustvarili človeku primerno življenje.

Za invalide je kupilo dalje poverjenišvo za soc. skrb gradova Sangrad in Golnik, kjer dobe popolni invalidi krasno stanovanje in celotno brezplačno preskrbo.

Smelo lahko trdimo, da se ni v nobeni jugoslovanski pokrajini storilo za invalide toliko, kot baš v Sloveniji in to je izključno le zasluga našega zastopnika v vladi. Vprašajmo se le, kaj bi se storilo za te najbednejše brez našega sodelovanja v vladi, če bi bili prepuščeni na milost in nemilost meščanskim strankam. Miljone se je izdalo zanje po naši zaslugi in prav gotovo ni nobenega invalida, ki ne bi blagoroval našega enoletnega sodelovanja v ljubljanski vladi. (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Broda pri Novem mestu.

(Pojasnilo.)

Prejel sem cele nabiralne pole za nabiranje in popisovanje onih, ki se udeležijo Orlovskega tabora v Mariboru. E, gospodje zelo se motite, kje ste pa moj tako natančen naslov ulovili? Hm, to je res nekaj čudnega, da so se začeli klerikalci spominjati socialistov, da bi jim celo nabirali prispevke za njihove neumnosti. Res nekaj smešnega! Ampak, gospodje, zelo se motite; ali ne veste da je že skoro vsa Dolenjska rdeča, kar morate občutiti že sami, saj Vam pošiljajo tisto »Oslovsko trobento« vedno nazaj, a vi jo pa kar s silo pošiljate kakor da bi jo moral vsak človek imeti pri hiši. Kmetje: vidite s silo vam hočejo vrniti ta Vam tako škodljivi list, ki ne zna prav nič pametnega povedati. Vedno eno in isto trobi, zato ima tudi ime »Oslovska trobenta«. Le v naši stranki je edina rešitev izpod kapitalističnega jarma. — Pirnar Josip, Brod pri Novem mestu.

Hoče.

Veliki lažnjivec in klerikalni širokoustnež »Sloveski Slep« je v svoji številki od 14. januarja tako naravnost neumno razglašal svojo sijajno laž o shodu slov. kmetičke »Zveze« v Hočah, katero je aranžiral slavni Žebot, urednik Slov. Slepjarja in lažnjive cunje Straže. Gostilniški prostori

Rotner-ja in Frangeš so bili nabiti zborovalcev — samih socijalnih demokratov. Od črne črede jih je bilo komaj za partijo marjaša. Prvi, Florjančič Jaka, župan in po domače upni mož od sv. Miklavža, ki baje misli postati državni poslanec in še ne ve kateri je desni kateri levi breg Drave. Politiko razume pa le toliko, kolikor mu jo kaplan vsak dan sproti pove. Jaka, rad bi poznal taisto budalo, ki bo tebe za poslanca volilo? Njegov brat Florjančič, nadarjenost št. 2. tretji Franz Hazabent od sv. Miklavža, 4. dolgopeti črnul Jože Gselman, Anton Vernik, župan iz Hoč in neki Novak, kmet na Pohorju. Ta črna družba se je tako neotesano obnašala in ploskala z rokami kakor bi mlatil z desko po kupu mokrega gnoja in po živinsko tulili svoj »Živijo«. Zdelo se ti je za hip, da si prišel v blaznico, ne pa na zborovanje ljudskih prijateljev in krščanskih oderuhov.

No gospod Žebot, kaj ne, tega si niste nikdar mislili, da bi svoje klerikalne otrobe samim rdečkarjem razlagali. Ljudem pa v svojem lažnjivem listu še vedno trobite, da je zmaga že vaša. Svetujem vam, g. Žebot, če mislite priti še kedaj v te rdeče Hoče, da ostanete raje doma, ker pri nas ne bodejte opravili nič. Gospod župan, oče Vernik Anton, kako pa kaj z občinsko blagajno? Občinski odborniki pravijo, da niso nič dovolili in ne vedo kam je prišel občinski denar! Opozorjam vaju s kaplanom, ako sta brez dovoljenja občinskih odbornikov dala denar za vojno posojilo, da pripravita denar, ker staroavstrijskih papirjev in zadolžnic mi ne bomo sprejeli, ko prevzamemo občinski urad! Tiste papirje si le vidva obdržita za spomin na staro Avstrijo in si vsak četrta leta strižita obrestne kupone.

Rečica v Savinjski dolini.

»Ljudski glas« našemu ljudstvu vedno bolj ugaja, ker prinaša tako lepa poročila. Zlasti so nas zanimala poročila o sijajnih kupčijah dr. Korošca. Klerikalci se našega lista bojijo kakor podgane mačka. Že kričijo po prižnicah in prosijo ljudstvo, naj ostane zvesto njihovemu »Domoljubu«. »Slovenskemu Slepjarju« in podobnim lažnjivim cunjam. Ljudstvo si pri nas že zelo želi socialističnega shoda, da bi se tudi tu ustanovila »Kmetsko-delavska zveza«. Priporočamo »Ljudskemu Glasu« prav toplo našega kaplanka, ki še na cesti ne da miru ljudem, ker so se naročili na naš list. Hvala bogu je sedaj pobral šila in kopta in ga menda ne bo nikdar več nazaj. Mislil je, da bo vladal vso Savinjsko dolino, pa se je močno opeknel, čeprav so mu stare babnice prav pridno nosile jajca, klobase, žganje, maslo in podobne božje darove. Dobil je toliko, da je zalagal še svojega brata v Mariboru. Seveda govoriti jim je znal na srce, a sedaj, ko so se vrnili močje iz petletnega klanja, bo pa drugače.

Iz Petrove vasi.

Dne 25. januarja je bil v tukajšnji šoli shod klerikalne »Kmetске zveze«. Čudno, da je za klerikalce šola na razpolago, za našo stranko je bila pa lani taka reč. Udeležba je bila »velikanska«. Par domačih zasleplencev in nekaj fantov, ki so iz radovednosti prišli gledat ta klerikalni cirkus. Shod je otvoril zloglasni župan Grahek, govoril je pa sodnik dr. Saubach z velikanskim uspehom. Komaj je namreč odprla ta nova klerikalna zvezda svoja kunštna usta, so jeli ljudje trumoma zapuščati sobo in ostalo jih je komaj za nahrbtni koš. Govornik je pridno zabavljaj na vlado, žal, da je pozabil povedati o sijajnih kupčijah nekdanjega ministra Korošca z ženskimi srajcami, modrci, kvyrtami, plesnimi čevljički in podobno ropotijo. Prepričani smo, da tega najnovejšega kmetškega odrešenika ne bo nikdar več v naše kraje, saj bi ga poslušale ko-

maj žabe iz bližnje luže. Če pa ne veruje v svoje uspehe, ga bodo pa poučile prihodnje volitve, ko bo ljudstvo temeljito pomedlo s klerikalnimi sleparji, ki poznajo kmetško ljudstvo le ob volitvah. Bolje bi bilo voliti cigane, nego klerikalce. Ja, ja, gospodine Grahek, zadnjič ste vi župan v Petrovi vasi, kar pripravite se za penzijo. Kmalu zopet kaj več.

Po svetu.

V Parizu

kujejo usodo našega naroda dalje. Že v zadnji številki smo javili, da so ti moderni razbojniki, ki se zovejo ententa, poslali naši državi

ultimatum.

to se pravi, nastavili so ji nož na vrat, da mora sprejeti in pojesti juho, katero ji je skuhal s pomočjo entente Italija. Rekli so, uklonite se na milost in nemilost, podpišite, kar bodo narekovali Italijani, ali pa dovolimo Lahom, da izvedejo

zloglasni londonski pakt,

glasom katerega bi izgubili mi polovico našega naroda, ki bi prišel pod Lahe. No, naša vlada se je zavedala, da je pravica na njeni strani, zato je ta

ultimatum odklonila.

Na naši strani stoji trdno in neomajno Wilson in pariški mogotci se sedaj kar ne upajo izvesti svojih groženj. Po zadnjih vesteh se je rešitev jadranskega vprašanja zopet za par tednov preložila. Mi mirno pričakujemo pariške odločitve, saj vemo, da ententni kapitalisti ne bodo imeli zadnje besede, to bodo izpregovorila ljudstva sama.

Cesarja Viljema

zahteva ententa od holandske vlade. Po revoluciji je ta naduti človek zbežal namreč na Holandsko, kjer se sedaj potika. Po mirovni pogodbi bi moral pa priti pred ententno sodišče, češ, da je on v prvi vrsti kriv vojne. Ententa je poslala sedaj holandski vladi posebno noto, v kateri zahteva, da ji ta izroči Willema, vendar se holandska vlada upira. Kako se bodo pobotali, je težko prerokovati.

Na Madžarskem

so se vršile »volitve«, to se pravi: v senici bajonetov so madžarski grofje in baroni ukazali ubogemu ljudstvu, da glasuje za ukazane jim klerikalne kandidate. Ne smemo se tedaj čuditi, če sede v novem madžarskem parlamentu do malega sami klerikalci, ti sedaj tako pridno obešajo in streljajo boljševike.

Na Ruskem

so caristični generali doživeli popolen polom. Njihove armade so razkropljene in pobite, generali sami pa večidel ujeti. Okrutnega admirala Kolčaka, ki je vodil glavno vojsko proti boljševikom, so ujeli češki legijonarji ter ga izročili rdečim armadam in sedaj se poroča tudi o generalu Judeniču, da so ga aretirali Estonci.

Na Nemškem

so boljševiki zopet poizkušali uprizoriti preobrat, kar se jim je pa temeljito ponesrečilo. V Berlinu so uprizorili pravcato revolucijo, ki je zahtevala tudi mnogo človeških žrtev. Socialistična nemška vlada je pa z vso ostroostjo nastopila proti takemu beganju ljudstva, češ, da je nemško ljudstvo že preveč pretrpelo in hoče sedaj miru.

Na Bolgarskem

se vsled splošne ljudske bede in trdih mirovnih pogojev nevarno širi boljševizem. Po vsej deželi močno vre in ponekod je prišlo tudi že do pobojev. Boljševiško agitacijo zanašajo tudi v Jugoslavijo.

Iz kmetško-delavske zveze.

Zaupni sestanek, ki je bil naznanjen za 8. t. m. se tedaj ne vrši, ampak kakor je iz današnjega razglasa razvidno, se vrši isti 29. februarja ob 9. uri dopoldne.

Zaupnike iz kmetških občin opozarjamo, da se nemudoma prigrasijo na zaupni sestanek, da jim dostavimo vabila, ker brez vabila ne bo dostop nikomur dovoljen.

Krajevne organizacije KDZ. (= Kmetške delavske zveze) začnemo ustanavljati takoj po zaupnem sestanku, zato prosimo naše zaupnike po deželi, da nam nemudoma javijo, kje so že pripravili vse potrebno za ustanovni občni zbor, da pošlje osrednje vodstvo govornika.

Dne 7. marca t. l. se vrši več ustanovnih občnih zborov »Kmetške delavske zveze«. Javite nemudoma, kje je že vse pripravljeno, da pošlje osrednje vodstvo govornika.

Vse dopise glede »Kmetško delavske zveze« je naslavljeni za enkrat izključno le na Uredništvo »Ljudskega glasu«, Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/II in ne na posamezne krajevne organizacije JSDS ali pa celo na strankino tajništvo.

Oslovska trobenta se je v zadnji številki že poglala v »Kmetško-delavsko zvezo«. Nas to prav veseli, znak, da se nas bojijo, mi se pa klerikalcev ne bojimo prav nič, naj le rigajo, jih bo že minilo.

Zaupni okrožni sestanki

»Kmetško-delavske zveze«

se vrše v nedeljo, dne 22. februarja t. l.

v Mariboru,
v Celju,
v Novem mestu,
v Kranju,
v Krškem.

Pridejo poročevalci iz Ljubljane. Prosimo vse sodruge, ki dobe vabila, da se teh sestankov gotovo udeležijo ter pripeljejo s seboj še kakega zanesljivega zaupnika. Pogovorili se bomo o ustanovitvi in organizaciji naše »Kmetško delavske zveze« ter o bližajočih se občinskih volitvah.

Prosveta.

Občni zbor naše izobraževalne organizacije »Svoboda« se je vršil preteklo nedeljo ob prav lepi udeležbi delegatov iz vseh krajev Slovenije. Sprejeta so bila nova pravila in zvišan prispevek. Vsem našim prijateljem toplo priporočamo »Svobodo« saj je le v izobrazbi moč in bodočnost stranke.

»Demokracija«, socialistična revija, ki jo je izdajala »Slov. Soc. Matica« je prenehala izhajati in začne mesto nje nova, to je »Naši zapiski«. Zakaj je bila ta izprememba dobra, nam ne gre v glavo. Sploh se je začelo pri »Slov. Soc. Matici« neko čudno gospodarstvo. Par ljudi dela kar na svojo pest, ne meneč se za zadružnike. Treba bo narediti tu red.

Iz naše države.

Deželna vlada za Slovenijo še ni postavljena, pričakovati je pa njene sestave vsak dan. Novi predsednik bo baje dr. Ravnihar, dr. Kramer ali pa dr. D. Puc.

Klerikalci s svojo »Oslovske trobente« na čelu slutijo, da se potaplja njihova barka, zato so začeli zopet vrteti staro lajno, da je vera v nevarnosti, da hočejo nasprotniki pometati križe iz šol in podobne stvari. No, naše ljudstvo se je pa med vojno tako izpametovalo, da takim oslarijam in lažem nič več ne veruje.

Na rep je stopil dr. Žerjav klerikalcem s tem, da je razpustil več klerikalnih občinskih odborov. Nismo prijatelji nasilja, a več kot jasno je, da sedanji občinski odbori že davno več ne odgovarjajo volji ljudstva. Zato se za temi razpuščenimi občinskimi odbori ne bo nihče jokalo.

Žerjavov občinski volilni red seveda ne bo držal in je naš zastopnik v ministru, A. Kristan, storil že vse potrebne korake, da ne bo potrjen.

300.000 sirot je sedaj v Jugoslaviji, za katere bo morala država skrbeti.

Obuvalnica deželne vlade za Slovenijo sporoča, da ima v zalogi večjo množino otroških čevljev na razpolago, in sicer št. 26—34 po ceni od 34—130 K za par. Izdajali se bodo od ponedeljka dne 26. t. m. naprej v pisarni Obuvalnice na Turjaškem trgu št. 3/II. Pravico do nabave teh čevljev imajo revnejši sloji, ki doprinesejo tozadevno uradno potrdilo. Izdaja se vsak dan samo od 9. do 19. ure dopoldne.

Ujetniki se vračajo. Iz Italije se je pripeljalo 3600 ujetnikov, med njimi 700 Slovencev, povečini Štajercev. Vsi pripovedujejo, koliko gorja so pretrpeli v ujetništvu. Na domačih tleh pristočno pozdravljeni!

Sukneno blago iz Češke. Minister za prehrano je sklenil s češkimi tvornicami sukna dogovor za veliko dobavo blaga. Naročeno sukno ima priti v Belgrad v drugi polovici februarja.

Močete obdržati svoje lepoto? Močete imeti kakor baržun mehko kožo? Močete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?

Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno, kožo obvarujočo pomado! Občudovani bode! Zavidani! 1 lonček 6 K, No. III močnejše vrste 9 K. K temu Fellerjevo najfinejše lilijno-mlečno milo 15 K.

Močete imeti lepe, zdrave lase?

Fellerjeva prava Elza Tannochina pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prhljaj, pre-rano osivenje! Zabrani plešo! 1 lonček 6 K, No. III 9 K. K temu močno terovo milo za umivanje glave 8 K. Šampon 1 K. Mazilo za brke 1 K 80 v. in 2 K 50 v.

Mučijo Vas kurja očesa?

Fellerjev pravi turistovski obliz učinkuje brez bolečin, hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev!

Nobene trde kože! Mala škatljica 3 K 50 v., velika škatljica 5 K 50 v.

Zelite še kaj?

Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjska voda). 1 škatljica 5 K.

Fellerjev usipalni prašek proti potenju. 1 škatljica 5 K. Fellerjev mentolni črtik zoper glavobol. 1 škatljica 3 K 50 v.

Fellerjev Elza fluid. 6 dvojnatih ali 2 veliki špecijski steklenici 24 K.

Najboljši parfum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hega-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatljica 12 K.

Močna Francovka v steklenicah po 6 K in 16 K. Omot in poštnina posebej a najceneje.

EUGEN V. FELLER, ljekarnar

Stubica Donja

Elza trg Nr. 358 (Hrvatska).

V nekaj dneh izide

Poučna knjižnica „Ljudskega glasu“

I. zvezek

„Za staro pravdo“

napisal

FRAN ERJAVEC.

Opozorjamo vse naše somišljenike, čitatelje in prijatelje na to lepo knjigo, ki obravnava v poljudni obliki celotno vprašanje našega kmetiško-delavskega ljudstva. Cena bo okrog 4 krone.

V vsako hišo »Za staro pravdo«. Naročite takoj.

Gospodarske vesti.

Oddelek ministrstva za trgovino in industrijo razpisuje potom pismenih ponudb prodajo različnega lesa (deske), ki se nahaja v podjetju g. Arnolda Spitzja na Rogu, postaja Straža pri Toplicah. Reflektanti se naj obrnejo na oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Gospodarstvo. Ker so se čule pritožbe, da primanjkuje domačim kovačem po deželi oglja za njihov obrat, kar se občuti posebno pri nujnih popravah kmetijskega orodja, obrnilo se je poverjeništvu za kmetijstvo na merodajne faktorje in dobilo sedaj odgovor od državnega nadzorstva veleposestva kneza Auersperga, da je del zaloge oglja in eventualno tudi del nove produkcije na razpolago domačim kovačem. Radi naročil naj se obračajo domači kovači na Slovensko kmetijsko družbo (potom podružnic), na družbo Ekonom, na Gospodarsko zvezo v Ljubljani ali na Zadržno zvezo v Celju, ki bodo posredovale dobavo.

Avstrijska krona na smrtni postelji. Poročila javljajo, da je padel tečaj krone na zürichski in bazelski borzi na eden švicarski vinar.

Pšenična setev. Po vesteh iz Hrvatske in Slavonije bo letošnja letina slabša od lanske, ker je letošnja setev oviral dež, ki ni dovoljeval pravočasnega oranja za setev pšenice.

Sadjarska anketa. Dne 4. in 5. febr. t. l. se bo vršila pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani (Marjanišče) sadjarska anketa, pri kateri se bodo obravnavala sledeča sadjarska vprašanja: Sadni izbor, drevesničarstvo, domača sadna uporaba, sadna kupčija in industrija, pouk iz sadjarstva, sadjarska organizacija, sadne razstave in osnutek podrobnega načrta za pospeševanje sadjarstva v Sloveniji.

Drobiž.

Nemškim vladarjem puste premoženje. Glasom zakonskega načrta, ki ureja premoženjsko vprašanje med bivšimi nemškimi vladarji in državo, ostane del gradov in drugega imetja vladarskim hišam. Le-te ohranijo popolno svobodo v razpolaganju s premoženjem, ki jim ostane ter dobe od države za ostali del imetja, ki pripade državi, primerno denarno odškodnino.

Najdražje jajce. Kakor so danes jajca draga, vendar še od daleč ne dosegajo cene, ki se je pred približno 200 leti zahtevala za eno jajce. Ko je angleški kralj Jurij I., znan kot skopuh, nekoč potoval po Danski, se je ustavil v neki krčmi in naročil mehko kuhano jajce. Ko je použil svojo skromno južino, je zahteval račun. Ko mu ga krčmar predloži, kralj ostrmi, kajti krčmar je računal jajce 200 gold. „Prijatelj“, pravi kralj, „jajca morajo biti v vašem kraju pač prava redkost?“ — „Ne, Veličanstvo“, odgovori krčmar, „jajca ne, pač pa so kralji pri nas zelo redki“.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Naročnikom v pojasnilo. Ker smo položnice poslali vsem naročnikom, naj dotični naročniki, ki imajo naročnino še

plačano, shranijo položnico in pošljejo denar, ko jim poteče naročnina.

Imate bolečine? V obrazu? V celnem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elzafluid! Bodejte se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 24 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 12 K. Prava, želodec okrepujoča švedska tinktura 1 steklenica 10 K. Onot in poština posebej a najceneje. Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 358. Hrvatsko.

—a—

Zamenjam svoje posestvo

za večje. Moje posestvo obstoji iz 4 johov rodovitne zemlje, 2 johov travnikov, 1 joha njiv, nov podni cimper z opeko krit, nov dobro tekoč, iz dveh tečajev sestojec mlin, hiša v dobrem stanju, vse z opeko krito, pol ure od kolodvora Laški trg. Naslov: — A. S., poštni predal Laški trg. —

Miši-podgane stenice-šurki

in vsa golazen mora poginiti ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim K 7—, za podgane in miši K 7—; osobito ostra pasta za podgane K 7—; za šurke K 7—; posebno močna tinktura za stenice K 7—; uničevalec moljev, prašek za uši v obleki in perilu, proti mravljam, proti ušem pri perutnini K 6—; prašek proti mrčesom K 6—; proti ušem pri ljudeh 4—8 K; mazilo za uši pri živini 4—8 K; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) in mravljam K 6—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 45., Petrinjska ulica 3.

N. GOGOLJ:

Majska noč ali utopljenka.

Poslovenil Milan Fabjančič.

(Dalje.)

4

II.

Župan.

Ali poznate vi ukrajinsko noč? O, vi ne poznate ukrajinske noči! Naglejte se je dosita: sredi neba gleda mesec; neizmerni nebesni svod se je razprostrl, še neizmernejše se je razmaknil in gori in diha. Zemlja se koplje vsa v srebrnem sijaju in čudovit zrak, tako hladnotopel, poln miline izliva morje blagega vonja. Božanska noč! Očarujoča noč! Nepremični, kakor od Boga navdihnjeni so stali gozdovi, polni mraka in vrgli ogromno senco od sebe. Tihi in mirni so ti ribniki; hlad in mrak njihovih voda skrivnostno obdajajo temnozelenne stene vrtov. Deviško grmičje khrliče in črešenj je bojazljivo iztegnilo svoje korenine v hladni studenec in tiho šepeta z listjem, kakor da se srdi in jezi, kadar se naenkrat prikrade prekrasni veter — nočni veter in jih poljublja. Vsa pokrajina spi in v zraku vse diha, vse je čudovito slovesno. Duša tone v čudovito neizmernost in iz njene globine po vrsti vstajajo množice srebrnih prikazni. Božanska noč! Očarujoča noč! In nenadoma je oživel vse: gozdovi, ribniki in stepe. Veličastni grom ukrajinskega slavca se siplje in zdi se, da se je celo mesec zamaknil sredi neba in posluša... Kakor začarana dremlje na holmu vas. Še bolj belo, še lepše se blešče v mesečini gruča koč; še ostreje da se izmikajo iz mraka nizke njihove stene,

kar slepe oči. Pesmi so umolkile. Vse je tiho. Pobožni ljudje že spijo. Tuintam se samo še svetijo ozka okna. Le pred pragi nekaterih hiš pospravlja zakasnela družina svojo pozno večerjo.

„Da! Tako se ne pleše v dir! Sedaj vidim, da ni vse prav. Kaj že to pripoveduje kum...? Le kar naprej: hop trala! hop trala! hop, hop, hop!“ Tako se je pogovarjal sam s seboj natrkani mušik srednjih let in plesal po ulici. „Pri Bogu, tako se v dir ne pleše! Zakaj bi lagal? Pri Bogu, ne tako! Le dajmo: hop trala! hop trala! hop, hop, hop!“

„Poglej zblaznelega človeka! Še ko bi bil kakšen fant, to pa stari mrjasec pleše otrokom v smeh po noči po ulici!“ je zakričala postarna ženica, ki je šla mimo in nesla v rokah šop slame. „Spravi se v svojo koč! Že davno bi moral spati!“

„Pojdem!“ je rekel mušik in se ustavil. „Že grem. Jaz se ne zmenim za nobenega župana. Kaj misli, da je župan, da obliva ljudi na mrazu s hladno vodo; tako je že nos privihnil. Župan gori, župan doli! Jaz sem sam svoj župan. Tako je, pa naj me Bog ubije! Bog naj me ubije! Jaz sem sam svoj župan! Tako je, pa nič drugače...“ je nadaljeval in jo nameril k prvi koči, ki je naletel nanjo, pod okence, se ustavil pod njim, podrgnil s prsti po steklu in tipal za leseno kljuko. „Baba, odpri! Baba, hitreje, ti pravim, odpri! Čas je, da se kozak spravi spat!“

„Kam pa, Kalenik? Na tujo koč si naletel,“ so kriknile s smehom dekleta, ki so se vračale od veselega petja. „Naj ti pokažemo tvojo koč?“

Dalje prih.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

: registrovana zadruga z omejeno zavezo: sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne, v sobotah in dnevih pred prazniki pa od 8. do 1. ure popoldan in jih obrestuje po čistih 4%.

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana, Franciškanska ul. 6.
registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tiskovine za šole, županstva in urade. Najmodernejša plakate in vabila za shode in veselice.

Letne zaključke.

Najmodernejša uredba za tiskanje listov, knjig, brošur itd.

Stereotipija. Litografija.